

حمایت از خانواده در بحران‌های سلامتی: مسئولیت ملی

اکرم‌السادات سادات حسینی^۱، محبوبه خواجه^۲، ناهید دهقان‌نیری^۳، امیرمحمد طاهری^۴

چکیده

در ساختار ارائه خدمات سلامتی به جامعه همواره دیدگاه‌های کل‌نگر و توجه به خانواده در طی بحران‌های سلامتی نادیده گرفته شده یا توجه جدی به آنها نشده است. به طوری که در بحران‌ها خانواده به شدت تحت تأثیر قرار می‌گیرد و در مواردی متأسفانه از هم می‌پاشد یا نقش‌های خود را از دست می‌دهد. بحران‌های مالی ناشی از بیماری، بی‌توجهی به نیازهای روان‌شناختی، اجتماعی، عاطفی و معنوی خانواده‌ها در زمان وقوع مشکلات سلامتی همه سبب می‌شود بحران‌هایی که بالقوه می‌تواند سبب نزدیکی و ارتقا سلامت روان‌شناختی خانواده شود به دلیل نبودن سیستم حمایتی کافی منجر به صدمه جدی برای خانواده شود. بنابراین هدف این مقاله تبیین راهکارهای حل مشکل خانواده در بحران‌های سلامتی می‌باشد. یافته‌ها بر اساس مطالعه متون و بررسی‌های میدانی برنامه‌ریزی برای موارد ذیل را جهت حمایت از خانواده در بحران‌های سلامتی نشان دادند. تدارک ساختار فیزیکی مناسب سازمان برای حمایت از خانواده در بیمارستان؛ اهمیت دادن به حمایت از خانواده در جو سازمانی؛ تبیین قوانین و دستورالعمل‌های سازمانی حمایتگر در همه سطوح ارائه خدمات سلامتی؛ تأمین و از بین بردن محدودیت منابع مالی و انسانی سازمان و فقدان سیستم آموزش با تفکر حمایت از خانواده. این مقاله به اختصار علل نداشتن حمایت‌های کافی در بحران برای خانواده را شرح می‌دهد و مختصری به راهکارهای اصلاحی این مشکلات به عنوان یک مسئولیت ملی و اجتماعی می‌پردازد تا خانواده کمتر تحت تأثیر مسائل ناشی از بحران‌های سلامتی قرار گیرد.

واژگان کلیدی: خانواده، بحران سلامت، سیستم‌های حمایتی

مقدمه:

طبق تعریف خانواده، هر فرد/افرادی است که نقشی مهم در زندگی یک فرد ایفا می‌کند خانواده وی است. این فرد/افراد ممکن است وابستگی قانونی با شخص نداشته باشد. برای افراد خانواده شامل والدین و خواهر و برادران و فرزندان است؛ مفهوم والدین بدون در نظر گرفتن محدودیت، شامل والدین حقوقی، پدر و مادر، پدربزرگ و مادر بزرگها، خواهران و برادران، فرزندان و افراد دیگری که به عنوان حامی فرد فعالیت می‌کنند، می‌باشد (Hockenberry, Wilson, & Wong, ۲۰۱۶).

یکی از ویژگی‌های حمایت از خانواده در بحران‌های سلامتی که در متون مختلف مکرراً به چشم می‌خورد، حمایت از خانواده در بحران‌های سلامتی یکی از اعضای خانواده یا به عبارتی بیماری یکی از اعضای خانواده می‌باشد. که می‌توان به حمایت عاطفی و روان‌شناختی از بیمار و خانواده، حمایت از ایفای نقش خانواده در محیط بیمارستان، حمایت مالی از خانواده و همچنین حمایت والد از والد نام برد (Doupnik et al., ۲۰۱۷).

۱. دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران، عضو اندیشکده خانواده مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، نویسنده مسئول، ashoseini@tums.ac.ir.

۲. استادیار دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

۳. استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران.

۴. دانشجوی دکتری دانشگاه تهران.